

עמדות והתנהגויות הציבור בנוגע לזכות לפרטיות מול שמירה על בריאות הציבור

בעידן מגפת הקורונה בישראל

ד"ר אורית גולן, ד"ר כרמית סטרן וד"ר שירן בורד

החוג לסייעוד והחוג למנהל מערכות בריאות, האקדמית עמק יזרעאל

רקע

- לצורך האטת קצב ההדבקה והתמותה מנגיף הקורונה אימצה מדינת ישראל כלים השמורים לעתות חירום.
- אחד הכלים היה איכון מכשירים סלולריים של אזרחים, ששהו בקרבת מאומת בנגיף, או מפרי בידוד.
- האיכון נעשה בשני אופנים: וולונטרית על ידי הורדת אפליקציית המגן, ובאופן כפוי על ידי איכון ממשלתי (באמצעים של השב"כ).
- מלבד ישראל, סין ודרום קוריאה היו המדינות נוספות היחידות שעשו שימוש באיכון כפוי.

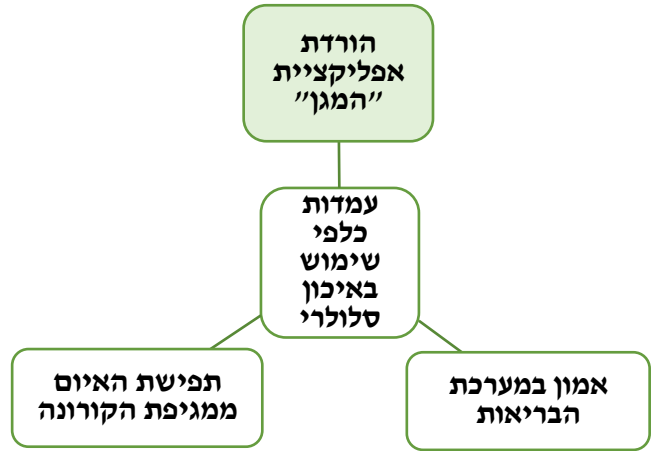
מטרת המחקר היתה לבחון את עמדות הציבור הישראלי ביחס למתח שבין שמירה על פרטיות ושמירה על בריאות הציבור בתקופות מגפת הקורונה. זאת על ידי בחינת הקשר בין אמון במערכת הבריאות, תפישת איום, עמדות לגבי איכון סלולרי והורדת אפליקציית "המגן".

שיטות המחקר

- 741 משיבים בני 18-72 שנים השיבו על סקר מקוון שהופץ ע"י חברת i-Panel בין התאריכים 19-21 ליולי 2020.
- כמחציתם נשים, כ-75% יהודים, קרוב למחצית חילונים, רובם ילידי ישראל, 60% נשואים ול-45% ילדים קטינים.

תוצאות המחקר

- כמחצית מהנשאלים (47.1%) תפשו את השימוש בנתוני באיכון סלולרי כפגיעה בפרטיותם, אולם רבע מהנשאלים (24.4%) דיווחו כי שימוש זה מגביר את תחושת הביטחון שלהם.
- כמחצית (48.4%) הסכימו או הסכימו בתוקף עם ההיגד לפיו הממשלה משתמשת בנתונים שנאספו למטרות אחרות, ולא רק למאבק במגפה.
- משיבים יהודים היו בעלי עמדות חיוביות יותר כלפי שימוש באיכון בהשוואה למשתתפים ערבים, אולם המשיבים הערביים דיווחו יותר על הורדה של אפליקציית "המגן".
- תפישת האיום ועמדות חיוביות כלפי שימוש באיכון סלולרי היו קשורות לסיכוי גבוה יותר להורדת אפליקציית "המגן".
- עמדות ביחס לאיכון שימשו כגורם מתווך בקשר שבין רמת האמון ותפישת האיום ובין הורדת אפליקציית המגן- כך שרמות אמון ותפישת איום גבוהות יותר, נמצאו קשורות לעמדות חיוביות יותר כלפי איכון, ואלו בתורן נמצאו קשורות להיענות גבוהה יותר להורדת אפליקציית "המגן".

מסקנות והמלצות:

אמון מהווה נדבך מרכזי בנכונותם של אזרחים לוותר על פרטיותם לטובת שמירה על בריאות הציבור. הציבור הישראלי אינו מקשה אחת, ויש להתאים את המסרים והפעולות לצרכיהם ולעמדותיהם של כל חלקי האוכלוסייה. לצורך בניית והעלאת האמון יש להנגיש את המידע בשפה המתאימה, ולעשות שימוש באנשי מקצוע מתוך הקהילה.